

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 5, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:177](#) 06-02-2024

Is het klaagschrift ontvankelijk, nu de klaagster niet binnen 14 dagen na de in het artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde kennisgeving het klaagschrift heeft ingediend en heeft de rechtbank dit klaagschrift ten onrechte gegrond verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:164](#) 06-02-2024

Kan in cassatie worden geklaagd over de afwijzing van het getuigenverzoek als de samenstelling van het hof nadien is gewijzigd maar niet expliciet is medegedeeld dat het onderzoek opnieuw is aangevangen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:167](#) 06-02-2024

Is het in het huis van de verdachte en bij zijn fouillering aangetroffen geldbedrag afkomstig uit enig misdrijf?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:178](#) 06-02-2024

Heeft de verdachte opzet op het ontstaan van vrees bij de opsporingsambtenaren en had het hof moeten motiveren waarom het is afgeweken van het oordeel van de kinderrechter dat opzet op bedreiging ontbrak?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:122](#) 06-02-2024

Heeft het hof ten onrechte twee in beslag genomen boksbeugels aan het verkeer onttrokken verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:166](#) 06-02-2024

Verstekverlening tegen gedetineerde in Duitsland.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:175](#) 06-02-2024

Weigering medewerking te verlenen aan bloedonderzoek?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:112](#) 30-01-2024

Heeft de verdachte het geldbedrag voorhanden gehad?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:120](#) 30-01-2024

Vinden de verklaringen van de aangever voldoende steun in het forensisch bewijs en de verklaringen van de verdachte?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:124](#) 30-01-2024

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:116 30-01-2024

Heeft het hof terecht geoordeeld dat Nederland de rechtsmacht heeft over het ten laste gelegde feit en is het OM ontvankelijk in zijn vervolging?

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:71 23-01-2024

Is de uitlating beledigend voor de motoragent en droeg deze niet bij aan publiek debat in de zin van artikel 10 EVRM?

RECHTSPRAAK

Weigering medewerking te verlenen aan bloedonderzoek?

Weigering medewerking te verlenen aan bloedonderzoek?

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie overtreding van artikel 163 lid 6 WvW 1994 is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring voor zover deze inhoudt dat de verdachte 'geen medewerking (...) heeft verleend' aan het bloedonderzoek.

Het hof heeft ten aanzien van de strafmotivering verder overwogen dat uit het op ambtseed/ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal van verbalisanten kan worden afgeleid dat verdachte heeft geweigerd zijn medewerking te verlenen aan een bloedonderzoek. Meerdere malen is verdachte gevorderd zijn medewerking te verlenen, waarbij 3 à 4 keer is uitgelegd waarom er bloed moest worden afgenomen. Verdachte heeft toen geweigerd zijn medewerking te verlenen.

De vraag is of je als verdachte terug kunt komen op een weigering. De wetsgeschiedenis neemt wel aan dat een verdachte in de emotie te makkelijk nee kan zeggen en erop terug kan komen. Het is aan de rechter om te beoordelen of er sprake is geweest van een weigering.

Er is door de wetgever gekozen om de medewerking via een vordering te laten lopen om op deze wijze zo spoedig mogelijk het promillage en/of andersoortige waarden vast te stellen. Wanneer een langere termijn tussen de vordering en het uiteindelijke onderzoek zit, is dit onwenselijk in verband met de afbraak.

De politierechter stelt vast dat verdachte uiteindelijk, na meerdere bevelen tot medewerking en nadat is aangegeven dat zijn rijbewijs is ingevorderd, heeft aangegeven dat hij toch wil meewerken. De politierechter vindt deze terugtred van verdachte, alles afwegend, te laat.

De Hoge Raad haalt artikel 163 WvW 1994 aan en overweegt dat de tenlastelegging op die bepaling is toegesneden en dat daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende zinsnede 'aan dit bevel gevolg geven en medewerking verlenen' gebruikt is in de betekenis die deze zinsnede heeft in die bepaling.

De Hoge Raad overweegt dat de klacht op de opvatting berust dat geen sprake kan zijn van een weigering te voldoen aan de verplichting om ‘aan dit bevel gevolg te geven en zijn medewerking te verlenen’ aan het bloedonderzoek, als de verdachte na een aanvankelijke weigering zich alsnog bereid verklaart zijn medewerking te verlenen. De Hoge Raad oordeelt dat die opvatting geen steun vindt in het recht (vgl. ECLI:NL:HR:1985:ACo823).

De Hoge Raad overweegt dat uit de vaststellingen van het hof volgt dat de verdachte na het aan hem (herhaaldelijk) gegeven bevel van de hulpofficier van justitie om zich te onderwerpen aan een bloedonderzoek, meerdere keren heeft herhaald dat hij geen bloed wilde afgeven en heeft de hulpofficier drie of vier keer aan de verdachte uitgelegd waarom er bloed afgenomen moest worden. Daarna heeft de hulpofficier om ‘een ja of nee voor de medewerking’ gevraagd, waarop de verdachte met duidelijke stem heeft gezegd dat hij niet wilde meewerken. Vervolgens heeft de hulpofficier de verdachte medegedeeld dat hij werd verdacht van weigering van een bloedproef, hij vanaf dat moment een rijverbod had van 24 uur en zijn rijbewijs was ingevorderd. Daarna heeft de verdachte gezegd dat hij toch wel zijn bloed wilde afgeven.

Het hof heeft op grond van deze vaststellingen geoordeeld dat de verdachte, nadat het bevel door de hulpofficier was gegeven, niet heeft voldaan aan de verplichting om ‘aan dit bevel gevolg te geven en zijn medewerking te verlenen’ aan het bloedonderzoek. Daarbij heeft het hof geoordeeld dat daaraan niet afdoet dat de verdachte zich uiteindelijk alsnog bereid heeft verklaard zijn bloed af te geven, omdat die bereidverklaring ‘na meerdere bevelen tot medewerking en nadat is aangegeven dat zijn rijbewijs is ingevorderd (...) te laat’ is gedaan. De Hoge Raad oordeelt dat dit oordeel niet getuigt van een onjuiste rechtsopvatting en in het licht van de weergegeven vaststellingen niet onbegrijpelijk is.

J.H.J. Verbaan, februari 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:175

Zaaknummer: 21/04372

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T.B. Trotman

Advocaten: E.J.M.J. Damen

Wetsartikelen: 163 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Verstekverlening tegen gedetineerde in Duitsland.

Verstekverlening tegen gedetineerde in Duitsland.

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie medeplegen verduistering van een auto en niet voldoen aan een ambtelijk gegeven bevel is bewezen verklaard, dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte. Het voert daartoe aan dat de verdachte tijdens de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting in hoger beroep in verband met een andere strafzaak was gedetineerd en dat hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

De Hoge Raad overweegt dat zich a. een akte van uitreiking die inhoudt dat de dagvaarding om te verschijnen op de terechtzitting in hoger beroep van 23 januari 2017 op 22 november 2016 is uitgereikt aan de griffier van de rechtbank, omdat van de geadresseerde geen woon- of verblijfplaats in Nederland bekend is en b. het proces-verbaal van die terechtzitting dat onder meer inhoudt dat daar de verdachte noch een raadsman is verschenen, dat tegen de verdachte verstek is verleend en dat het onderzoek is gesloten, bij de stukken bevinden.

In cassatie zijn – door aanhechting aan de schriftuur – (i) een ‘Haftbescheinigung’ van 12 oktober 2022 van de JVA Düsseldorf. Dit stuk houdt in dat de verdachte vanaf 18 oktober 2016 tot 13 april 2018 in deze penitentiaire inrichting heeft verbleven en (ii) e-mailcorrespondentie tussen de secretaresse van het advocatenkantoor van de raadslieden van de verdachte en een medewerker van de JVA Düsseldorf over de toezending van de ‘Haftbescheinigung’, overlegd.

De Hoge Raad overweegt dat de rechter als de dagvaarding van een verdachte, die geen bekende woon- of verblijfplaats in Nederland heeft, geldig is betekend (uitgereikt) en de verdachte noch zijn raadsman op de terechtzitting is verschenen, de rechter – behoudens duidelijke aanwijzingen van het tegendeel – uit kan gaan van het vermoeden dat de verdachte vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht. De mogelijkheid bestaat echter dat achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, is tekortgedaan. Dit kan zich

voordoende als de verdachte tijdens de behandeling van zijn zaak in verband met een andere strafzaak was gedetineerd zonder dat dit de rechter bekend was.

Aan de herkomst en betrouwbaarheid van de stukken die in cassatie zijn overgelegd, behoeft in redelijkheid niet te worden getwijfeld. Uit die stukken moet worden afgeleid dat de verdachte op het moment van de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep al ruim drie maanden in verband met een andere zaak was gedetineerd. De Hoge Raad oordeelt, gelet daarop en in aanmerking genomen dat de dagvaarding om op de terechtzitting in hoger beroep van 23 januari 2017 te verschijnen rechtsgeldig maar niet in persoon is uitgereikt en op die terechtzitting geen raadsman is verschenen, dat de beslissing van het hof om het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, achteraf gezien onjuist is. Wegens het grote belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn, moet de verdachte de mogelijkheid worden geboden om zijn zaak alsnog in hoger beroep in zijn tegenwoordigheid te doen behandelen. Dit leidt ertoe dat de uitspraak van het hof moet worden vernietigd en dat de zaak moet worden teruggewezen opdat deze opnieuw wordt berecht en afgedaan.

J.H.J. Verbaan, februari 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:166

Zaaknummer: 21/05379

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen: 416 Sv, 321 Sr en 184 Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof ten onrechte twee in beslag genomen boksbeugels aan het verkeer onttrokken verklaard?

Heeft het hof ten onrechte twee in beslag genomen boksbeugels aan het verkeer onttrokken verklaard?

Het cassatiemiddel klaagt over de beslissing van het hof dat twee in beslag genomen boksbeugels aan het verkeer onttrokken worden verklaard.

Het hof heeft de in beslag genomen boksbeugels aan het verkeer onttrokken op grond van artikel 36c Sr en heeft in dit verband geoordeeld dat de bewezen verklaarde feiten met behulp van de boksbeugels zijn begaan. Uit de uitspraak en het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep kan echter niet worden afgeleid dat bij het onderzoek op die terechtzitting is gebleken dat, zoals het hof heeft overwogen, de bewezen verklaarde feiten met behulp van deze boksbeugels zijn begaan.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:122

Zaaknummer: 22/01358

Rechters: V. van den Brink, Y. Bururma en C.N. Dalebout

Advocaten: D. Bektesevic

Wetsartikelen: 36c Sr

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte opzet op het ontstaan van vrees bij de opsporingsambtenaren en had het hof moeten motiveren waarom het is afgeweken van het oordeel van de kinderrechter dat opzet op bedreiging ontbrak?

Heeft de verdachte opzet op het ontstaan van vrees bij de opsporingsambtenaren en had het hof moeten motiveren waarom het is afgeweken van het oordeel van de kinderrechter dat opzet op bedreiging ontbrak?

Het eerste en het tweede cassatiemiddel klagen in de kern dat de bewezenverklaring niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

De cassatiemiddelen leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in ECLI:NL:PHR:2023:1132, waaruit de volgende overwegingen volgen:

‘2.8 Dat de vrijspraak van een poging tot zware mishandeling niet te verenigen zou zijn met een veroordeling voor bedreiging met zware mishandeling, kan ik niet volgen. Het opzet op bedreiging, zoals hiervoor weergegeven, is immers op een ander gevolg gericht dan het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. Het opzet op het een hoeft het opzet op het ander niet uit te sluiten, maar beide zijn wel van elkaar te onderscheiden. Overigens heeft het hof zich niet uitgelaten over de grond voor de vrijspraak van het primair ten laste gelegde poging tot zware mishandeling.

2.9 Wat het oordeel over het bewijs van de bedreigingen betreft, heeft het hof in zijn arrest onderscheid gemaakt tussen enerzijds gedragingen van de verdachte die zijn aan te merken als robuust en onvoorzichtig rijgedrag en die geen opzet op bedreiging opleveren en anderzijds gedragingen waardoor, gelet op hun aard en in de omstandigheden waaronder deze hebben plaatsgevonden, bij [verbalisant 1] en [verbalisant 2] de redelijke vrees heeft kunnen ontstaan dat zij het leven zouden kunnen laten of zwaar lichamelijk zouden kunnen oplopen. De verdachte heeft volgens het hof door het verrichten van deze handelingen minst genomen willens en wetens de aanmerkelijke kans aanvaard dat bij [verbalisant 1] en [verbalisant 2]

deze vrees kon ontstaan.

2.10 Van voorwaardelijk opzet op een gevolg, zoals het hof dat hier heeft vastgesteld, is sprake als een verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. Of in een concreet geval moet worden aangenomen dat sprake is van bewuste aanvaarding van een aanmerkelijk kans op een gevolg, zal, indien de verklaringen van de verdachte en/of bijvoorbeeld eventuele getuigenverklaringen geen inzicht geven omtrent hetgeen ten tijde van de gedraging in de verdachte is omgegaan, afhangen van de feitelijke omstandigheden van het geval. Daarbij zijn de aard van de gedraging en de omstandigheden waaronder deze is verricht, van belang. Bepaalde gedragingen kunnen naar hun uiterlijke verschijningsvorm worden aangemerkt als zo zeer gericht op een bepaald gevolg dat het - behoudens contra-indicaties - niet anders kan zijn dan dat de verdachte de aanmerkelijke kans op het desbetreffende gevolg heeft aanvaard.

2.11 De overwegingen van het hof komen er in de kern op neer dat de verdachte, nadat hem door [verbalisant 1] te kennen was gegeven dat hij niet mocht doorrijden, toch abrupt met de tractor is gaan rijden en wel zo dicht langs [verbalisant 1] dat zijn holster door de tractor werd geraakt en hij door de tractor naar voren werd geduwd. Nadat [verbalisant 1] nogmaals de verdachte te kennen had gegeven dat hij moest stoppen, is de verdachte desondanks doorgereden in de richting van [verbalisant 2]. Nadat ook [verbalisant 2] de verdachte had gemaand te stoppen, heeft de verdachte zo laat geremd dat [verbalisant 2] aan de kant is gegaan en de tractor pas voorbij de positie van [verbalisant 2] tot stilstand kwam. Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat verdachte willens en wetens de aanmerkelijk kans heeft aanvaard dat bij [verbalisant 1] en [verbalisant 2] de vrees voor overlijden of zwaar letsel zou ontstaan, acht ik niet onbegrijpelijk, mede gelet op hetgeen ik voorop heb gesteld.

(...)

3.2 Daargelaten of de kinderrechtter dit inderdaad heeft geoordeeld, geldt het volgende. Het hof heeft beraadslaagd op de grondslag van een deels andere tenlastelegging dan de kinderrechtter en conform art. 422 lid 2 Sv zowel naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting in hoger beroep als het onderzoek in eerste aanleg. In dit laatste is evenwel het vonnis van de kinderrechtter niet begrepen. Vervolgens heeft het hof het vonnis van de kinderrechtter vernietigd en opnieuw recht gedaan, waarbij het hof tot een andere bewijsbeslissing is gekomen dan de kinderrechtter. Deze bewijsbeslissing diende het hof te motiveren volgens de eisen van onder andere art. 359 Sv, dat op grond van art. 415 lid 1 Sv ook in hoger beroep van toepassing is. Uit deze motivering, die ook ingaat op het door de verdediging ter terechtzitting gevoerde verweer, volgt op zichzelf al waarom het hof anders heeft geoordeeld dan de rechtbank. Ik zie in dit geval geen bijzondere omstandigheden die maken dat de rechtter in

hoger beroep is gehouden in aanvulling hierop nader te motiveren waarom hij afwijkt van de bewijsbeslissing van de rechter in eerste aanleg.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:178

Zaaknummer: 22/03039

Rechters: V. van den Brink, Y. Bururma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Th.J.H.M. Linssen

Wetsartikelen: 285 Sr, 422 Sv, 359 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Is het in het huis van de verdachte en bij zijn fouillering aangetroffen geldbedrag afkomstig uit enig misdrijf?

Is het in het huis van de verdachte en bij zijn fouillering aangetroffen geldbedrag afkomstig uit enig misdrijf?

Het cassatiemiddel klaagt in het licht van een gevoerd verweer over de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde (eenvoudig) witwassen, voor zover het hof heeft bewezen verklaard dat de verdachte een geldbedrag van € 7.139,02 voorhanden heeft gehad dat afkomstig was uit enig eigen misdrijf.

Ten laste van de verdachte is onder 3 bewezen verklaard dat:

‘hij op 29 december 2020 te Amsterdam, een contant geldbedrag van € 7.139,02 voorhanden heeft gehad, terwijl hij wist, dat dit voorwerp geheel – onmiddellijk – afkomstig was uit enig eigen misdrijf.’

Dat een voorwerp ‘afkomstig is uit enig misdrijf’ als bedoeld in artikel 420bis e.v. Sr kan, als op grond van de beschikbare bewijsmiddelen geen rechtstreeks verband valt te leggen met een bepaald misdrijf, niettemin bewezen worden geacht als het op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is. Het is aan het openbaar ministerie bewijs aan te dragen van dergelijke feiten en omstandigheden.

Als de door het openbaar ministerie aangedragen feiten en omstandigheden een vermoeden rechtvaardigen dat het niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is, mag van de verdachte worden verlangd dat hij een concrete, verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring geeft dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is. De omstandigheid dat deze verklaring van de verdachte mag worden verlangd, houdt niet in dat het aan de verdachte is om aannemelijk te maken dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is.

Als de verdachte zo’n verklaring geeft, ligt het op de weg van het openbaar ministerie nader

onderzoek te doen naar die verklaring. De rechter zal dan mede op basis van de resultaten van dat onderzoek moeten beoordelen of ondanks de verklaring van de verdachte het witwassen bewezen kan worden op de grond dat (het niet anders kan zijn dan dat) het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is.

Als zo'n verklaring uitblijft, mag de rechter die omstandigheid betrekken in zijn overwegingen over het bewijs. (Vgl. HR 18 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2352.)

Het hof heeft vastgesteld dat bij de doorzoeking van het huis van de verdachte en bij zijn fouillering een aanzienlijke hoeveelheid contant geld is aangetroffen. De verdediging heeft aangevoerd dat dat geld afkomstig was van onder meer a) de zus van de verdachte voor als zij zou komen te overlijden, b) inkomsten uit de verkoop van Surinaamse zangvogels, en c) de vader van de verdachte die als hindoe priester collectegeld beheerde. Het hof heeft aan de hand van de uitkomst van een eenvoudige kasopstelling geoordeeld dat de verdachte € 7.139,02 meer heeft uitgegeven of in zijn bezit gehad dan waar hij op een legale manier over had kunnen beschikken. Het hof heeft verder overwogen dat de verklaring van de verdachte over de contante ontvangsten van geldbedragen van zijn zus een niet-verifieerbare verklaring is. Het hof heeft echter in het midden gelaten of de verklaring van de verdachte over de inkomsten uit de verkoop van Surinaamse zangvogels en over het beheer van collectegeld concreet, verifieerbaar en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijk is. In aanmerking genomen wat hiervoor is vooropgesteld, is de bewezenverklaring daarom niet toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:167

Zaaknummer: 22/00363

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: F.P. Slewe

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan in cassatie worden geklaagd over de afwijzing van het getuigenverzoek als de samenstelling van het hof nadien is gewijzigd maar niet expliciet is medegedeeld dat het onderzoek opnieuw is aangevangen?

Kan in cassatie worden geklaagd over de afwijzing van het getuigenverzoek als de samenstelling van het hof nadien is gewijzigd maar niet expliciet is medegedeeld dat het onderzoek opnieuw is aangevangen?

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het als getuige horen van [betrokkene 5], [betrokkene 6] en [betrokkene 1].

De in het cassatiemiddel bedoelde afwijzende beslissing van het hof is een beslissing in de zin van artikel 328 en 331 lid 1 Sv in samenhang met artikel 315 Sv, welke bepalingen op grond van artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing zijn. Op die beslissing heeft artikel 322 lid 4 Sv geen betrekking. Nu ervan moet worden uitgegaan dat het onderzoek op de terechtzitting van 14 september 2021 in verband met de gewijzigde samenstelling van het hof opnieuw is aangevangen en de einduitspraak van het hof niet mede berust op de beslissing die het hof op de terechtzitting van 3 juni 2016 heeft genomen op het verzoek tot het horen van de in het cassatiemiddel bedoelde getuigen, is het cassatiemiddel tevergeefs voorgesteld.

Naar aanleiding van het gestelde in ECLI:NL:PHR:2023:1228 onder 17 merkt de Hoge Raad nog het volgende op. Ook als niet (expliciet) in het proces-verbaal van het onderzoek op de terechtzitting is vermeld dat dit onderzoek na een wijziging van de samenstelling van het gerecht – zoals bedoeld in artikel 322 lid 3 Sv – opnieuw is aangevangen, kan uit het concrete procesverloop blijken of het onderzoek ter terechtzitting opnieuw is aangevangen (vgl. HR 26 oktober 1993, ECLI:NL:HR:1993:2, r.o. 5.3). Van belang daarvoor is onder meer de omstandigheid dat het openbaar ministerie de zaak opnieuw heeft voorgedragen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:164

Zaaknummer: 21/04426

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Advocaten: T.P. Schut

Wetsartikelen: 328 Sv, 331 Sv, 322 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Is het klaagschrift ontvankelijk, nu de klaagster niet binnen 14 dagen na de in het artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde kennisgeving het klaagschrift heeft ingediend en heeft de rechtbank dit klaagschrift ten onrechte gegrond verklaard?

Is het klaagschrift ontvankelijk, nu de klaagster niet binnen 14 dagen na de in het artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde kennisgeving het klaagschrift heeft ingediend en heeft de rechtbank dit klaagschrift ten onrechte gegrond verklaard?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt erover dat de rechtbank de klaagster ontvankelijk heeft verklaard in haar beklag tegen de inbeslagneming op grond van een Europees onderzoeksbevel (EOB). Het voert daartoe aan dat het klaagschrift niet is ingediend binnen veertien dagen na de in artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde kennisgeving.

De officier van justitie stelt op grond van artikel 5.4.9 lid 1 Sv de resultaten van de uitvoering van het EOB zo spoedig mogelijk ter beschikking aan de uitvaardigende autoriteit, maar dat – als overeenkomstig artikel 5.4.10 lid 1 in samenhang met artikel 552a Sv een klaagschrift is ingediend of nog kan worden ingediend – de overdracht van de resultaten pas plaatsvindt nadat onherroepelijk op het ingediende klaagschrift is beslist. De kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10 lid 1 Sv strekt ertoe de betrokkene en de directe belanghebbende in kennis te stellen van hun bevoegdheid om een klaagschrift in te dienen tegen de inbeslagneming ter uitvoering van een EOB en van de daarvoor geldende termijn, op grond waarvan dat klaagschrift binnen veertien dagen na de kennisgeving kan worden ingediend, zodat de betrokkene en de directe belanghebbende effectief gebruik kunnen maken van een rechtsmiddel (vgl. HR 19 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:580).

Overschrijding van de in artikel 5.4.10 lid 1 Sv genoemde termijn van veertien dagen voor het indienen van een klaagschrift betekent in de regel dat het klaagschrift niet-ontvankelijk wordt verklaard. Onder omstandigheden blijft echter dat rechtsgevolg achterwege. Dat is allereerst

het geval als door of namens het openbaar ministerie de in artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde kennisgeving aan de betrokkene of de directe belanghebbende is gedaan, maar waarbij een gebrek aan die kennisgeving verhindert dat het klaagschrift tijdig wordt ingediend. Zo'n geval kan zich voordoen als de betrokkene of de directe belanghebbende niet (op de juiste wijze) is ingelicht over de in artikel 5.4.10 lid 1 Sv bedoelde termijn van veertien dagen waarbinnen het klaagschrift moet worden ingediend, bijvoorbeeld omdat die termijn niet is vermeld op de kennisgeving (vgl. HR 19 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:580) of omdat uit de kennisgeving niet blijkt wanneer die termijn is aangevangen.

Verder kan het gaan om het geval waarin niet een gebrek aan de kennisgeving kleeft, maar waarin als gevolg van (andersoortige) aan de klager niet toe te rekenen omstandigheden de klager niet, althans niet voor het verstrijken van de in artikel 5.4.10 lid 1 Sv genoemde termijn, bekend was met de uitvoering van het EOB en de in dat verband (zo mogelijk) gedane kennisgeving. Van dergelijke omstandigheden kan sprake zijn als het openbaar ministerie geen kennisgeving aan de betreffende persoon heeft kunnen doen (bijvoorbeeld vanwege onbekendheid met die persoon), maar die persoon langs andere weg op de hoogte is geraakt van de uitvoering van het EOB. In zo'n geval moet het klaagschrift worden ingediend binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de betreffende persoon met de uitvoering van het EOB bekend is geworden. Daarbij moet het gaan om een klager die kan worden aangemerkt als betrokkene in de zin van artikel 5.4.10 lid 1 Sv, of als directe belanghebbende als bedoeld in artikel 5.4.10 lid 2 Sv.

Uit de vaststellingen van de rechtbank volgt dat de klagster eigenaar is van de woning aan de [a-straat 1] in [plaats], dat na de doorzoeking ter inbeslagneming in deze woning een ongedateerde '552a Kennisgeving beklagrecht' is achtergelaten voor 'de bewoners' van dat pand en dat [betrokkene 1] als enige op dat adres stond ingeschreven. De klagster stelt dat zij niet wist dat [betrokkene 1] op dat adres was ingeschreven en dat de in beslag genomen voorwerpen aan haar toebehoren. Namens de klagster is bij de behandeling in raadkamer aangevoerd dat zij niet vaak in de woning kwam en dat zij de bij de doorzoeking in beslag genomen goederen in het schuurtje bij de woning had gezet, dat zij gebruikte als archief.

Met de overwegingen heeft de rechtbank als haar oordeel tot uitdrukking gebracht dat niet is komen vast te staan dat de klagster van de op 23 mei 2023 in de woning aan de [a-straat 1] in [plaats] achtergelaten kennisgeving op de hoogte is gekomen en dat het niet aan haar kan worden toegerekend dat zij niet binnen veertien dagen na die datum een klaagschrift heeft ingediend. Daarnaast heeft de rechtbank vastgesteld dat de klagster een klaagschrift heeft ingediend binnen veertien dagen nadat zij had kennisgenomen van de inbeslagneming door de brief van de rechter-commissaris van 19 juni 2023. Het op die vaststellingen gebaseerde oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift onder deze omstandigheden tijdig is ingediend,

getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het ook niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het beklag gegrond moet worden verklaard.

Klaagster stelt eigenaar te zijn van de in beslag genomen goederen en wenst de goederen terug te krijgen. Klaagster is sinds 2021 eigenaar van het perceel aan de [a-straat 1] in [plaats]. Zij kent [betrokkene 1] niet. De in beslag genomen spullen zijn van klaagster en op de gegevensdragers staan bovendien gegevens van patiënten van [A] waar klaagster een bestuursfunctie vervult. Klaagster stelt niets te maken te hebben met [betrokkene 1] en wist ook niet dat [betrokkene 1] ingeschreven staat op het adres aan de [a-straat 1] in [plaats]. Zij heeft dat perceel in 2021 gekocht van de ouders van [betrokkene 1]. Volgens klaagster is uit het onderzoek van de politie ook niet gebleken dat [betrokkene 1] op dit adres is gezien terwijl er voorts ook geen aanwijzingen zijn dat [betrokkene 1] daar heeft verbleven. Klaagster meent daarom dat de doorzoeking op dit adres niet had mogen plaatsvinden en dat het beslag onrechtmatig is gelegd. Zij maakt zich bovendien zorgen over de gevoelige gegevens op de USB-stick en de laptop van patiënten van [A]. Namens klaagster heeft haar raadsman gesteld dat de inbeslagneming van haar spullen onrechtmatig is. Dat klemt te meer nu het ook nog eens gevoelige gegevens betreffen die onder haar geheimhoudingsplicht vallen.

De raadkamer overweegt daarover het volgende.

De raadkamer stelt voorop dat op grond van de stukken en de behandeling op de zitting vaststaat dat het rechtshulpverzoek en de daaruit voortvloeiende inbeslagneming door de rechter-commissaris is gebaseerd op de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie en het als integraal onderdeel hiervan afgesloten Protocol. Het rechtshulpverzoek is uitgegaan van een bevoegde autoriteit en voldoet aan de ter zake geldende wet- en regelgeving.

De inbeslagneming heeft plaatsgevonden in de woning van klaagster.

Het uitgangspunt dat aan een op een verdrag gebaseerd rechtshulpverzoek dat ook overigens voldoet aan de daaraan door wet en verdragen gestelde eisen, zoveel mogelijk het verlangde gevolg dient te worden gegeven, brengt mee dat de rechter in het kader van de beklagprocedure ex artikel 552a Sv bij zijn oordeel of het beslag gehandhaafd moet blijven in het belang van de waarheidsvinding van een in het buitenland lopend onderzoek, als regel

mag vertrouwen op het oordeel dienaangaande van de justitiële autoriteiten van de verzoekende staat.

De beklagrechtster zal zich ook bij deze uitleg in het kader van de klaagschriftprocedure ex artikel 552a Sv een eigen oordeel moeten vormen over de vraag of aannemelijk is dat de in beslag genomen stukken kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding. Onder omstandigheden, mede afhankelijk van hetgeen door de klager is aangevoerd, zal daarbij niet met een globaal oordeel kunnen worden volstaan en zal een kaal beroep op het vertrouwensbeginsel het oordeel van de rechtbank niet kunnen dragen.

Met inachtneming van dat toetsingskader stelt de raadkamer vast dat het op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting aannemelijk is dat klaagster eerst op 19 juni 2023 op de hoogte geraakt is van de doorzoeking en de inbeslagneming van haar toebehorende goederen. Ten onrechte is aangenomen dat klaagster niet binnen de termijn van veertien dagen na 23 mei 2023 toen de brief met de kennisgeving van de doorzoeking in haar woning is achtergelaten, een klaagschrift heeft willen indienen. Zij kon dat niet eerder doen dan na kennisneming van de brief van de rechtbank Midden-Nederland van 19 juni 2023 waarna op 29 juni 2023 het klaagschrift is ingediend bij de rechtbank Midden-Nederland. In de tussentijd zijn de in beslag genomen goederen door de officier van justitie echter overgedragen aan de autoriteiten in Duitsland.

Gelet op het feit dat klaagster wel degelijk beklag heeft willen doen binnen de wettelijke termijn maar dat niet heeft kunnen doen door omstandigheden die buiten haar schuld liggen, is de raadkamer van oordeel dat de officier van justitie de goederen niet aan de Duitse justitiële autoriteiten had mogen overdragen.

De raadkamer acht het klaagschrift daarom gegrond en gelast de officier van justitie om de overgedragen goederen (een laptop, merk: Dell, een USB-stick, een navigatiesysteem, merk: Tomtom) terug te halen naar Nederland waarna het klaagschrift van klaagster over de onrechtmatigheid van het beslag door de raadkamer opnieuw kan worden beoordeeld. Daarbij kan ook de vraag aan de orde komen of überhaupt van de gegevens op de USB-stick en de laptop kennis genomen mag worden nu wordt gesteld dat het om gevoelige gegevens gaat die onder de geheimhoudingsplicht van klaagster vallen.

De rechtbank heeft bij de beoordeling van het beklag tot uitgangspunt genomen dat sprake is van inbeslagneming op grond van een op een verdrag gegrond verzoek van een buitenlandse justitiële autoriteit tot het verlenen van rechtshulp. Het gaat in deze zaak echter om inbeslagneming waarmee uitvoering is gegeven aan een EOB. Bij de beoordeling van het klaagschrift heeft de rechtbank daarom ten onrechte niet het – onder 2.2.2 weergegeven –

beoordelingskader aangelegd dat van toepassing is in een beklagprocedure in verband met de uitvoering van een EOB.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:177

Zaaknummer: 23/03395

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, T. Kooijmans en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.M.C.J. Baaijens

Wetsartikelen: 5.4.10 Sv, 5.4.9 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is de uitlating beledigend voor de motoragent en droeg deze niet bij aan publiek debat in de zin van artikel 10 EVRM?

Is de uitlating beledigend voor de motoragent en droeg deze niet bij aan publiek debat in de zin van artikel 10 EVRM?

Het cassatiemiddel komt op tegen de verwerping door het hof van het beroep van de verdachte op het onder meer in artikel 10 EVRM gegarandeerde recht op vrijheid van meningsuiting. Het klaagt over het oordeel van het hof dat de uiting van de verdachte beledigend is voor de betrokken motoragent en niet bijdroeg aan het publieke debat.

Het onder meer in artikel 10 EVRM gegarandeerde recht op vrijheid van meningsuiting, dat voor een deel ook in artikel 266 lid 2 Sr tot uitdrukking is gebracht, staat aan een strafrechtelijke veroordeling wegens eenvoudige belediging in de zin van artikel 266 Sr niet in de weg, als zo'n veroordeling een op grond van artikel 10 lid 2 EVRM toegelaten – te weten een bij de wet voorziene, een gerechtvaardigd doel dienende en daartoe een in een democratische samenleving noodzakelijke – beperking van de vrijheid van meningsuiting vormt.

Bij de beoordeling van een uitlating in verband met de strafbaarheid daarvan wegens eenvoudige belediging in de zin van artikel 266 Sr, moet acht worden geslagen op de bewoordingen van die uitlating en op de context waarin zij is gedaan. Daarbij moet onder ogen worden gezien of de betreffende uitlating een bijdrage kan leveren aan het publieke debat of een uiting is van artistieke expressie. Ook moet onder ogen worden gezien of de uitlating in dat verband niet onnodig grievend is. (Vgl. HR 10 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:541.)

Ten aanzien van gevallen als hier aan de orde, waarin vervolging plaatsvindt wegens belediging van een politieambtenaar tijdens de uitoefening van zijn functie, heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens erop gewezen dat ambtenaren enerzijds in het publieke debat blootgesteld moeten kunnen worden aan kritiek op de uitoefening van hun functie, maar anderzijds hun functie ongehinderd moeten kunnen uitoefenen, waartoe het noodzakelijk kan zijn dat zij tijdens die uitoefening worden beschermd tegen opruiende of beledigende uitlatingen. (Vgl. EHRM 21 januari 1999, nr. 25716/94, par. 33 (*Janowski/Polen*).)

Het hof heeft geoordeeld dat in de specifieke omstandigheden van dit geval de uitlating van de verdachte beledigend is voor de betrokken motoragent en niet kan worden aangemerkt als een bijdrage aan het publieke debat over het volgens de verdachte ‘institutionele racisme binnen de politie’. Dit oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof onder meer heeft vastgesteld dat de verdachte, terwijl hij langsreed op de fiets, in de richting van de motoragent riep ‘Hey hey ho ho racist police has to go’, toen deze een persoon bekeurde die door de verdachte is aangeduid als een persoon van kleur, waarbij de verdachte geen kennis droeg van de reden van die – rustig verlopende – bekeuring. In dat verband heeft het hof verder – niet onbegrijpelijk – overwogen dat ook voor het toekijkende publiek niet duidelijk zal zijn geweest waarom de verdachte de motoragent van racisme betichtte.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:71

Zaaknummer: 22/00935

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 266 Sr en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft het hof terecht geoordeeld dat Nederland de rechtsmacht heeft over het ten laste gelegde feit en is het OM ontvankelijk in zijn vervolging?

Heeft het hof terecht geoordeeld dat Nederland de rechtsmacht heeft over het ten laste gelegde feit en is het OM ontvankelijk in zijn vervolging?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat Nederland rechtsmacht heeft ten aanzien van het onder 2 ten laste gelegde feit en dat het openbaar ministerie ontvankelijk is in de vervolging.

Aan de verdachte is onder 2 ten laste gelegd dat:

‘hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 1 januari 2010 tot en met 30 november 2011 te [plaats], althans in Nederland en/of in Engeland en/of in Litouwen, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen een of meer voorwerp(en), te weten een geldbedrag van ongeveer 53.500,- euro en/of een geldbedrag van ongeveer 45.000,- Britse ponden en/of een huis(appartement) en/of een auto, merk Mercedes, heeft verworven, voorhanden heeft gehad, heeft overgedragen en/of omgezet, althans van bovengenoemde(e) voorwerp(en) gebruik heeft gemaakt, terwijl hij wist dat bovenomschreven voorwerp(en) – onmiddellijk of middellijk – afkomstig waren/was uit enig misdrijf.’

Op grond van artikel 2 Sr is de Nederlandse strafwet toepasselijk op ieder die zich in Nederland aan een strafbaar feit schuldig maakt. Als er – naast in Nederland gelegen plaatsen – ook buiten Nederland gelegen plaatsen zijn die kunnen gelden als plaats waar een strafbaar feit is gepleegd, is op grond van deze wetsbepaling vervolging van dat strafbare feit in Nederland mogelijk, ook ten aanzien van de gedragingen die deel uitmaken van dat strafbare feit en die buiten Nederland hebben plaatsgevonden.

De tenlastelegging van feit 2 houdt onder meer in dat de verdachte in of omstreeks de periode van 1 januari 2010 tot en met 30 november 2011 in [plaats], althans in Nederland en/of in

Engeland een geldbedrag van ongeveer GBP 45.000 voorhanden heeft gehad. De verdachte – van wie door het hof is vastgesteld dat hij in de onder 2 ten laste gelegde periode in Nederland, te weten in [plaats], woonde – heeft daarover volgens het vonnis van de rechtbank verklaard dat ‘GBP 10.000 van hem was, dat hij autohandelaar is en het geld had meegenomen vanuit Litouwen om in Engeland een auto te kopen. Hij had geen auto gevonden en nam daarom het geld weer mee terug’. Verder houdt dat vonnis in dat de verdachte tijdens een afgetapt telefoongesprek met zijn moeder op 27 september 2011 heeft gezegd dat hij ‘wil aantonen dat hij GBP 10.000 thuis heeft’.

Het oordeel van het hof dat Nederland ook in zoverre rechtsmacht heeft over feit 2 getuigt – wat er ook zij van de overwegingen van het hof over de toepasselijkheid in deze zaak van de regeling van de extraterritoriale rechtsmacht – in het licht van wat hierboven is vooropgesteld niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, nu de verdachte ook wordt verweten het in Nederland voorhanden hebben van het uiteindelijk in Engeland onder hem in beslag genomen geldbedrag.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:116

Zaaknummer: 21/03079

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 2 Sr

RECHTSPRAAK

Vinden de verklaringen van de aangever voldoende steun in het forensisch bewijs en de verklaringen van de verdachte?

Vinden de verklaringen van de aangever voldoende steun in het forensisch bewijs en de verklaringen van de verdachte?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de onbetrouwbaarheid van de verklaringen van de aangever.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in ECLI:NL:PHR:2023:1100 en volgen uit de volgende overwegingen:

'7. Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat de feitenrechter vrij is om uit het beschikbare bewijsmateriaal de bewijsmiddelen te kiezen die hij betrouwbaar en bruikbaar vindt. Deze beslissingen over de selectie en waardering van het bewijsmateriaal hoeven in beginsel niet te worden gemotiveerd. Dat is anders wanneer door of namens de verdachte een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt is ingenomen over het bewijsmateriaal. Een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt betreft een standpunt dat duidelijk, door argumenten geschraagd en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie ten overstaan van de feitenrechter naar voren wordt gebracht. De omvang van de motiveringsplicht die door een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt in het leven wordt geroepen, is in het algemeen niet goed in regels uit te drukken. In dit verband komt onder meer betekenis toe aan de aard van het onderwerp waarop het standpunt betrekking heeft en aan de inhoud en indringendheid van de aangevoerde argumenten. De motiveringsplicht gaat in elk geval niet zo ver dat bij de niet-aanvaarding van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt op ieder detail van de argumentatie moet worden ingegaan.

8. Volgens de steller van het middel is ter terechtzitting in hoger beroep het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt ingenomen dat de verklaringen van de getuige [slachtoffer] niet betrouwbaar zijn en daarom niet mogen worden gebruikt voor het bewijs, waardoor de verdachte zou moeten worden vrijgesproken, terwijl het hof in zijn arrest daarvan

ontoereikend gemotiveerd is afgeweken.

9. Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 1 november 2022 blijkt dat de raadvrouw van de verdachte het woord ter verdediging heeft gevoerd overeenkomstig een op schrift gesteld pleidooi. Dit pleidooi houdt – voor zover hier van belang – in dat naar het oordeel van de verdediging de verdachte dient te worden vrijgesproken omdat de verklaring van [slachtoffer] moet worden uitgesloten van het bewijs omdat deze onbetrouwbaar is en de DNA-rapportages onvoldoende steunbewijs opleveren om tot een bewezenverklaring te komen. Anders dan de steller van het middel meent, vormt het standpunt van de raadvrouw dat de verklaring van [slachtoffer] moet worden uitgesloten van het bewijs daarmee geen zelfstandig uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, maar een onderdeel van het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt strekkende tot vrijspraak.

10. Het hof heeft de afwijking van dit onderdeel van het uitdrukkelijk onderbouwd standpunt naar mijn oordeel toereikend en begrijpelijk gemotiveerd. Het hof heeft immers gemotiveerd uiteengezet waarom het – anders dan de verdediging – de verklaringen van de getuige [slachtoffer] betrouwbaar acht. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat de verklaringen van de getuige [slachtoffer] in voldoende mate gedetailleerd en op hoofdlijnen consistent zijn. Voorts overweegt het hof dat aan de betrouwbaarheid van de verklaringen niet afdoet dat er in de getuigenverklaringen van [slachtoffer] op ondergeschikte punten mogelijk tegenstrijdigheden zijn aan te wijzen. Tot slot acht het hof van belang dat de getuigenverklaringen van [slachtoffer] grotendeels ondersteund worden door het forensische bewijs en door onderdelen van de verklaringen van de verdachte zelf. Het hof heeft hiermee op begrijpelijke wijze tot uitdrukking gebracht waarom het in hetgeen door de raadvrouw is aangevoerd geen reden ziet om aan de betrouwbaarheid van de verklaring van de getuige [slachtoffer] te twijfelen. Voor zover de steller van het middel betoogt dat het hof het betrouwbaarheidsoordeel op een aantal specifieke punten nader had moeten motiveren, merk ik op dat uit hetgeen onder randnummer 7 is overwogen voortvloeit dat het hof daartoe niet gehouden was. Het oordeel van het hof omtrent de betrouwbaarheid van de getuigenverklaring van [slachtoffer] is mijns inziens dus begrijpelijk en toereikend gemotiveerd.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:120

Zaaknummer: 22/04384

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte het geldbedrag voorhanden gehad?

Heeft de verdachte het geldbedrag voorhanden gehad?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het ten laste gelegde witwassen, in het bijzonder over het oordeel van het hof dat de verdachte een geldbedrag van € 52.810 voorhanden heeft gehad.

Voor het – als pleger – ‘voorhanden hebben’ van een voorwerp in de zin van artikel 420bis lid 1 Sr is vereist dat de verdachte het voorwerp opzettelijk aanwezig had. Dat houdt in dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het voorwerp, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de precieze eigenschappen en kenmerken van dat voorwerp (waaronder begrepen de omvang van een geldbedrag) of tot de exacte locatie daarvan. Voor het bewijs van dergelijke bewustheid geldt dat daarvan ook sprake kan zijn in een geval dat het niet anders kan dan dat de verdachte zulke bewustheid heeft gehad. (Vgl. HR 21 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:570.)

Als het medeplegen van het voorhanden hebben van een voorwerp in de zin van artikel 420bis lid 1 Sr is ten laste gelegd, moet komen vast te staan dat sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking door de verdachte met een of meer anderen die was gericht op het voorhanden hebben van zo'n voorwerp. Ook dan is vereist dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het voorwerp, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van dat voorwerp (waaronder begrepen de omvang van een geldbedrag) of tot de exacte locatie daarvan. Daarnaast moet vaststaan dat de verdachte tezamen met de mededader(s) feitelijke macht over het voorwerp heeft kunnen uitoefenen in de onder 2.4.1 weergegeven zin. (Vgl. over het medeplegen van het voorhanden hebben van een wapen of munitie, HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1938.)

Het hof heeft vastgesteld dat in de door de verdachte en haar echtgenoot, de medeverdachte [betrokkene 1], bewoonde woning op drie verschillende plekken – te weten in een la, een kast en een kleine tas in een slaapkamer – in totaal € 52.810 aan contant geld is gevonden, onder meer in coupures van € 500. Verder heeft het hof vastgesteld dat in die woning 1783 briefjes

van € 20 zijn aangetroffen, dat het ‘een feit’ is dat de handel in verdovende middelen veel geld in kleine coupures oplevert en dat uit een vermogensvergelijking – waarbij onderzoek is gedaan naar de legale inkomsten en de uitgaven van de medeverdachte [betrokkene 1] en de verdachte – naar voren is gekomen dat over de ten laste gelegde periode sprake is van een totaal negatief ‘netto-privé’ verschil van (afgerond) € 173.000. Deze feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang bezien, rechtvaardigen volgens het hof het vermoeden dat het geldbedrag van € 52.810 uit enig misdrijf afkomstig is.

Het hof heeft niet onbegrijpelijk geoordeeld dat onder de hiervoor omschreven omstandigheden van de verdachte een concrete, min of meer verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring mag worden verlangd over de herkomst van de geldbedragen die zijn aangetroffen in de door de verdachte en haar echtgenoot, de medeverdachte [betrokkene 1], bewoonde woning. Verder heeft het hof ook niet onbegrijpelijk geoordeeld dat het in dat verband door de verdachte geschetste scenario – dat erop neerkomt dat ongeveer € 7.000 spaargeld was en dat zij voor het overige niet wist van het geld in haar woning – ongeloofwaardig is, waarbij het hof heeft gelet op de negatieve vermogensvergelijking, het feit dat zij niet nader heeft geconcretiseerd waar het geldbedrag vandaan kwam en de omstandigheid dat het in beslag genomen ‘spaargeld’ ook tien biljetten van € 500 omvatte, terwijl ergens anders in de woning ook biljetten van € 500 zijn aangetroffen naast zeer forse hoeveelheden biljetten van € 20.

Gelet hierop en in het licht van wat onder 2.4 is vooropgesteld, is het oordeel van het hof dat de verdachte (samen met haar echtgenoot) niet alleen de auto en het geldbedrag van ongeveer € 7.000, maar ook de andere in haar woning aangetroffen contante geldbedragen voorhanden heeft gehad in de zin van artikel 420bis lid 1 Sr en dat zij wist dat die geldbedragen uit enig misdrijf afkomstig waren, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:112

Zaaknummer: 21/02959

Rechters: T. Kooijmans, C.N. Dalebout en V. van den Brink

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel klaagt over de door het hof uitgesproken verbeurdverklaring.

Onder 'het strafbare feit' en 'het feit' in artikel 33a lid 1 Sr moet telkens het bewezen verklaarde feit worden verstaan. Voor verbeurdverklaring is vereist dat een van de in artikel 33a lid 1 Sr genoemde gronden zich voordoet ten aanzien van het bewezen verklaarde feit. (Vgl. HR 7 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:9.)

Het hof heeft geoordeeld dat het bij de in beslag genomen voorwerpen die zijn vermeld in de bijlage bij het arrest, gaat om 'een gezamenlijkheid van voorwerpen (vooral bestaande uit digitale gegevensdragers) (...) die bestemd is tot het begaan van de bewezenverklaarde feiten, dan wel die feiten met behulp van die (gezamenlijkheid van) voorwerpen is/zijn begaan', en die vatbaar is voor verbeurdverklaring. Dat oordeel is ontoereikend gemotiveerd. Uit de overweging van het hof dat alle voorwerpen dienstig zijn geweest of kunnen zijn geweest aan de bewezen verklaarde feiten, volgt immers niet zonder meer dat deze voorwerpen – al dan niet als een gezamenlijkheid beschouwd – in een van de door het hof aangeduide relaties staan tot de bewezen verklaarde feiten. Daarnaast kan de overweging dat het niet ondenkbaar is dat de verdachte de voorwerpen (opnieuw) zal gebruiken voor het plegen van soortgelijke feiten, het oordeel van het hof niet dragen, omdat – gelet op artikel 33a lid 1 Sr – deze door het hof aangeduide mogelijkheid een voorwerp niet vatbaar maakt voor verbeurdverklaring.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:124

Zaaknummer: 22/01985

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en F. Posthumus

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 33a Sr